

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2015. gada 28. aprīlī *

Prasība atcelt tiesību aktu — Jaukti starptautiski nolīgumi — Lēmums par atļauju šos nolīgumus parakstīt un provizoriski piemērot — Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju lēmums — Savienības tiesību sistēmas autonomija — Dalībvalstu dalība LESD 218. pantā paredzētajā procedūrā un lēmuma pieņemšanā — Balsošanas kārtība Padomē

Lietā C-28/12

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši LESD 263. pantam, ko 2012. gada 17. janvārī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *G. Valero Jordana* un *K. Simonsson*, kā arī *S. Bartelt*, pārstāvji,

prasītāja,

ko atbalsta

Eiropas Parlaments, ko pārstāv *R. Passos* un *A. Auersperger Matic*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv *M.-M. Joséphidès* un *E. Karlsson*, kā arī *F. Naert* un *R. Szostak*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Čehijas Republika, ko pārstāv *M. Smolek* un *E. Ruffer*, pārstāvji,

Dānijas Karaliste, ko pārstāv *U. Melgaard* un *L. Volck Madsen*, pārstāvji,

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv *T. Henze*, *N. Graf Vitzthum* un *B. Beutler*, pārstāvji,

Grieķijas Republika, ko pārstāv *A. Samoni-Rantou* un *S. Chala*, pārstāves,

Francijas Republika, ko pārstāv *G. de Bergues*, *F. Fize* un *D. Colas*, kā arī *N. Rouam*, pārstāvji,

Itālijas Republika, ko pārstāv *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,

Nīderlandes Karaliste, ko pārstāv *C. Wissels* un *J. Langer*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – angļu.

Polijas Republika, ko pārstāv *B. Majczyna* un *M. Szpunar*, pārstāvji,

Portugāles Republika, ko pārstāv *L. Inez Fernandes* un *M.-L. Duarte*, pārstāvji,

Somijas Republika, ko pārstāv *J. Heliskoski*, pārstāvis,

Zviedrijas Karaliste, ko pārstāv *A. Falk*, pārstāve,

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv *C. Murrell* un *L. Christie*, pārstāvji,
kuriem palīdz *R. Palmer, barrister*,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*],
palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un
K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg
Barthet*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents), K. Toadere [*C. Toader*], M. Safjans [*M. Safjan*],
D. Švābi [*D. Šváby*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 11. novembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2015. gada 29. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu prasību Eiropas Komisija lūdz atcelt Padomes un Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu valdību pārstāvju 2011. gada 16. jūnija Lēmumu 2011/708/ES par to, lai Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Gaisa transporta nolīgumu starp Amerikas Savienotajām Valstīm, no vienas puses, Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, Islandi, no trešās puses, un Norvēģijas Karalisti, no ceturtās puses; un par to, lai Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Papildnolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, Islandi, no otras puses, un Norvēģijas Karalisti, no trešās puses, par to, kā piemērot Gaisa transporta nolīgumu starp Amerikas Savienotajām Valstīm, no vienas puses, Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, Islandi, no trešās puses, un Norvēģijas Karalisti, no ceturtās puses (OV L 283, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

Tiesvedības priekšvēsture un tiesvedība Tiesā

- 2 2007. gada 25. un 30. aprīlī Eiropas Kopiena un tās dalībvalstis, no vienas puses, un Amerikas Savienotās Valstis, no otras puses, parakstīja gaisa transporta nolīgumu (OV 2007, L 134, 4. lpp.), kurš vēlāk ticis grozīts ar 2010. gada 24. jūnijā Luksemburgā parakstīto protokolu (OV 2010, L 223, 3. lpp.).

- 3 Tā kā šajā gaisa transporta nolīgumā trešajām valstīm tika sniegta iespēja tam pievienoties, Islandes Republika un Norvēģijas Karaliste 2007. gadā iesniedza pievienošanās pieteikumus. Šis pievienošanās nolūkā abas minētās valstis ar šī nolīguma līgumslēdzējām valstīm noslēdza nolīgumu par gaisa transportu starp Amerikas Savienotajām Valstīm, no vienas puses, Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, Islandi, no trešās puses, un Norvēģijas Karalisti, no ceturtās puses (OV 2011, L 283, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “pievienošanās nolīgums”). Pēdējā minētajā sākotnējā gaisa transporta nolīguma piemērošanas joma *mutatis mutandis* ir attiecināta uz visām līgumslēdzējām pusēm.
- 4 Komisija arī vienojās par papildnolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, Islandi, no otras puses, un Norvēģijas Karalisti, no trešās puses, attiecībā uz Gaisa transporta nolīguma piemērošanu starp Amerikas Savienotajām Valstīm, no vienas puses, Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, Islandi, no trešās puses, un Norvēģijas Karalisti, no ceturtās puses (OV 2011, L 283, 16. lpp.; turpmāk tekstā – “papildnolīgums”). Šajā nolīgumā ir papildināts pievienošanās nolīgums, cita starpā paredzot saglabāt sākotnējā gaisa transporta nolīguma piemērošanas pasākumu noteikšanas divpusējo raksturu, nosakot, ka šajās procedūrās Komisija principā pārstāv Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti.
- 5 2011. gada 2. maijā Komisija pieņēma priekšlikumu lēmumam par pievienošanās nolīguma un papildnolīguma parakstīšanu un provizorisku piemērošanu. Šajā lēmumā, kura pamatā bija LESD 100. panta 2. punkts, lasot to kopā ar LESD 218. panta 5. punktu, bija noteikts, ka šī lēmuma pieņemšana ietilpst vienīgi Eiropas Savienības Padomes kompetencē.
- 6 Padome, atkāpjoties no minētā Komisijas priekšlikuma, pieņēma apstrīdēto lēmumu hibrīdlēmuma veidā, proti, kā lēmumu, ko ir pieņēmusi gan Padome, gan Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvji.
- 7 Apstrīdētā lēmuma 1.–3. pantā ir noteikts:

“1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek atļauts parakstīt [pievienošanās nolīgumu] un [papildnolīgumu], ņemot vērā minēto nolīgumu noslēgšanu.

Pievienošanās nolīguma un papildnolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Ar šo Padomes priekšsēdētājs tiek pilnvarots norīkot personu vai personas, kas ir tiesīgas Savienības vārdā parakstīt nolīgumu un papildnolīgumu.

3. pants

Kamēr nav pabeigtas pievienošanās nolīguma un papildnolīguma noslēgšanai nepieciešamās procedūras, Eiropas Savienība un, dalībvalstis, ciktāl to atļauj attiecīgo valstu tiesību akti, un visas attiecīgās puses tos no parakstīšanas dienas piemēro provizoriski.”

- 8 Pievienošanās nolīgums tika parakstīts Luksemburgā un Oslo attiecīgi 2011. gada 16. un 21. jūnijā. Papildnolīgums tika parakstīts tajos pašos datumos un vietās.

- 9 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2012. gada 18. jūnija rīkojumu Čehijas Republikai, Dānijas Karalistei, Vācijas Federatīvajai Republikai, Grieķijas Republikai, Francijas Republikai, Itālijas Republikai, Nīderlandes Karalistei, Polijas Republikai, Portugāles Republikai, Somijas Republikai, Zviedrijas Karalistei, Apvienotajai Karalistei, no vienas puses, un Eiropas Parlamentam, no otras puses, tika atļauts iestāties lietā attiecīgi Padomes un Komisijas prasījumu atbalstam.

Par pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

- 10 Padome uz Komisijas prasības nepieņemamību norāda triju iemeslu dēļ. Pirmkārt, šī prasība esot bijusi jāvērs pret dalībvalstīm, nevis pret Padomi, jo Komisija apstrīdot dalībvalstu piedalīšanos lēmumpieņemšanas procedūrā, kuras rezultātā ticis pieņemts apstrīdētais lēmums. Šādi Komisija faktiski vērstoties pret pārkāpumu, ko izdarījusi nevis Padome, bet gan dalībvalstis.
- 11 No tā izrietot, ka Komisijas prasība esot nepieņemama, otrkārt, tādēļ, ka dalībvalstu pārstāvju pieņemts akts nav pakļaujams Tiesas pārbaudei tiesvedības saistībā ar tiesību akta atcelšanu ietvaros.
- 12 Treškārt, Komisijai neesot patiesas intereses celt prasību, jo tās lūgtajai atcelšanai nebūtu nekādu juridisko seku. Padome uzskata, ka, tā kā Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm to dalītās kompetences jomā ir jārikojas ciešā sadarbībā, apstrīdētā lēmuma atcelšana radītu vienīgi mākslīgu šī lēmuma sadalīšanu divos atsevišķos lēmumos, kuri tāpat būtu jāpieņem kopā. Šādos apstākļos Komisijas prasība nesniegtu nekādu labumu nedz Savienībai, nedz Komisijai.
- 13 Komisija un Parlaments uzskata, ka prasība ir pieņemama.

Tiesas vērtējums

- 14 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasība atcelt tiesību aktu ir ierosināma par visiem Savienības iestāžu pieņemtajiem noteikumiem neatkarīgi no to būtības vai formas, ar nosacījumu, ka to mērķis ir radīt tiesiskas sekas (skat. šai ziņā spriedumus Parlaments/Padome un Komisija C-181/91 un C-248/91, EU:C:1993:271, 13. punkts, kā arī Komisija/Padome, C-27/04, EU:C:2004:436, 44. punkts).
- 15 Šajā lietā, tā kā apstrīdētais lēmums ir par pievienošanās nolīguma un papildnolīguma parakstīšanu Savienības vārdā, kā arī par šo nolīgumu provizorisku piemērošanu Savienībā, no vienas puses, un dalībvalstīs, no otras puses, no tā izriet, ka Padome ir piedalījusies lēmumu pieņemšanā attiecībā uz visiem šiem aspektiem (skat. pēc analogijas spriedumu Komisija/Padome, C-114/12, EU:C:2014:2151, 41. punkts).
- 16 Turklāt ir skaidrs, ka apstrīdētais lēmums rada tiesiskas sekas.
- 17 Šādos apstākļos apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par Padomes aktu, par kuru var celt prasību par tiesību akta atcelšanu atbilstoši LESD 263. pantam, un tādēļ pirmais un otrais nepieņemamības pamatojums ir jānoraida.
- 18 Attiecībā uz trešo nepieņemamības pamatojumu no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka prasības atcelt tiesību aktu pieņemamības nosacījums nav Komisijas intereses celt prasību pierādīšana (skat. spriedumus Komisija/Padome, 45/86, EU:C:1987:163, 3. punkts, un Komisija/Padome, C-370/07, EU:C:2009:590, 16. punkts).
- 19 Tā kā trešais nepieņemamības pamatojums arī ir jānoraida, Komisijas prasība ir atzīstama par pieņemamu.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

Par pirmo pamatu

- 20 Komisija, kuru atbalsta Parlaments, norāda, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Padome ir pārkāpusi LES 13. panta 2. punktu, lasot to kopā ar LESD 218. panta 2. un 5. punktu.
- 21 Pirmkārt, saskaņā ar pēdējo minēto pantu Padome esot vienīgā iestāde, kurai ir tiesības atļaut Savienībai parakstīt starptautisku nolīgumu. Līdz ar to apstrīdētais lēmums bija jāpieņem Padomei vienai pašai, nepiedaloties Padomē sanākušajām dalībvalstīm. Šī iestāde nevarot vienpusēji atkāpties no LESD 218. pantā paredzētās procedūras, minētā lēmuma pieņemšanā liekot piedalīties arī dalībvalstīm.
- 22 Šai ziņā Savienības rīcības jomām esot jābūt skaidri nošķirtām no jomām, kurās dalībvalstis ir saglabājušas iespēju īstenot savu kompetenci. Līdz ar to starpvaldību tiesību aktu un Savienības tiesību aktu neesot iespējams apvienot, jo šāda apvienošana izkropļotu LESD 218. pantā Savienībai paredzētās procedūras, tām atņemot mērķi.
- 23 Otrkārt, Padome esot pārkāpusi LES 13. panta 2. punktu, lasot to kopā ar LESD 218. panta 2. un 5. punktu, jo Savienības iestādes nedrīkst neievērot Līgumos paredzētos noteikumus un izmantot alternatīvas procedūras. Tā tas esot noticis šajā gadījumā, jo apstrīdētā lēmuma pieņemšana esot notikusi apstākļos, kuri atšķiras no LESD 218. pantā noteiktajiem. Proti, jaukta lēmuma pieņemšana minētajā pantā neesot paredzēta.
- 24 Padome un valdības, kas iestājušās lietā, uzskata, ka apstrīdētais lēmums atbilst kā LES 13. panta 2. punktam, tā arī LESD 218. panta 2. un 5. punktam.
- 25 Pirmkārt, šis lēmums ietverot divus dažādus aktus. Pirmo ir pieņēmusi Padome viena pati, pamatojoties uz LESD 218. pantu. Ar to Padome atļāva Savienības vārdā parakstīt attiecīgos nolīgumus, kā arī atļāva to provizorisku piemērošanu Savienībā. Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvji paši pieņēma tikai apstrīdētā lēmuma 3. pantā minēto aktu. Ar šo aktu dalībvalstis atļāva minēto nolīgumu provizorisku piemērošanu savas kompetences jomās.
- 26 No tā izrietot, ka dalībvalstis nav piedalījušās akta, kuru, pamatojoties uz LESD 218. panta 2. un 5. punktu, izdod Padome, pieņemšanā.
- 27 Otrkārt, Līgumos neesot skaidru noteikumu par jauktu nolīgumu apspriešanas un noslēgšanas kārtību. Tādējādi Padome un dalībvalstis varot pašas noteikt konkrēto formu. Tas, vai atļauja parakstīt starptautisku nolīgumu ir ietverta vienā lēmumā vai divos atsevišķos aktos, nekādi neietekmējot LESD 218. pantā paredzētajai procedūrai izvirzītās prasības.
- 28 Treškārt, dalībvalstīm un Savienībai esot cieši jāsadarbojas jauktu nolīgumu jomā un jāpieņem kopēja pieeja, lai nodrošinātu vienotu Savienības pārstāvību starptautiskajās attiecībās. Jaukta rakstura lēmuma pieņemšana esot šādi noteiktās sadarbības izpausme.

Par otro pamatu

- 29 Komisija, kuru atbalsta Parlaments, apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir pretrunā LESD 218. panta 8. punkta pirmajā daļā, apvienojumā ar LESD 100. panta 2. punktu, paredzētajam noteikumam, atbilstoši kuram Padomei ir jālemj ar kvalificētu balsu vairākumu. Tādēļ, tā kā apstrīdēto lēmumu ir pieņēmuši arī Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvji, tas esot ticis pieņemts vienprātīgi. Šāda vienprātīga pieņemšana laupot jēgu LESD 218. panta 8. punktā paredzētajai balsošanas procedūrai.
- 30 Apstrīdētā lēmuma pieņemšana esot pretrunā arī tiesiskās noteiktības prasībai, atbilstoši kurai ikvienā tiesību aktā ir jānorāda norma, kas ir tā juridiskais pamats. Tas nosakot attiecīgā akta pieņemšanas procedūru un tādējādi arī balsošanas kārtību Padomē. Apstrīdētajā lēmumā norādītais juridiskais pamats, proti, LESD 100. panta 2. punkts, kombinācijā ar LESD 218. panta 5. un 8. punktu, neļaujot noteikt balsošanai Padomē piemērojamos noteikumus, jo šajās normās paredzētā balsošanas kārtība, proti, kvalificēts balsu vairākums, faktiski esot tikusi aizstāta ar vienprātības noteikumu.
- 31 Padome, kuru atbalsta lietā iestājušās valdības, uzskata, ka Līgumos paredzētie balsošanas noteikumi ir tikuši ievēroti. Tas, ka neviens no Padomes locekļiem nav iebildis pret apstrīdēto lēmumu, nenozīmējot, ka šajā lietā nav ticis ievērots kvalificēta vairākuma balsojums, jo ikviens vienprātīgi pieņemts lēmums noteikti atbilst arī kvalificēta vairākuma prasībai.
- 32 Turklāt starptautisku nolīgumu jomā vairāku balsošanas noteikumu apvienošana neesot nekas neparasts. Šāda prakse atspoguļojot nepieciešamību panākt vienošanos dalībvalstu starpā, kura var izpausties kā jaukta rakstura lēmums, vai arī būt iemesls tam, ka katra dalībvalsts pieņem savu lēmumu.

Par trešo pamatu

- 33 Komisija, kuru atbalsta Parlaments, pārmet Padomei, ka tā nav ievērojusi Līgumu mērķus un LES 13. panta 2. punktā paredzēto lojālas sadarbības principu.
- 34 Atļaujot dalībvalstīm iesaistīties Savienības procedūrās, Padome, pirmkārt, esot radījusi neskaidrību par Savienības neatkarīgo personību starptautiskajās attiecībās, kuru izmantojot tā viena pati var pieņemt lēmumu minētajā jomā. Otrkārt, tā neesot ievērojusi iestāžu lojālas sadarbības principu, atbilstoši kuram tai esot bijis jāizmanto savas pilnvaras tā, lai netiktu vājināts Savienības institucionālais ietvars, ļaujot dalībvalstīm piedalīties tādas procedūras norisē, kas skar vienīgi Padomi.
- 35 Padome, kuru atbalsta lietā iestājušās valdības, uzskata, ka par Savienības personību trešajām valstīm netiek radītas nekādas neskaidrības. Saistībā ar jauktiem nolīgumiem šādas neskaidrības – tieši pretēji – rastos tad, ja Padome pieņemtu lēmumu par minētajiem nolīgumiem, tajā neietverot arī atbilstošu dalībvalstu lēmumu.
- 36 Apstrīdētais lēmums turklāt ne tikai esot atbilstošs Savienības vienotas starptautiskās pārstāvības mērķim, bet arī nodrošinot, veicinot un pastiprinot to, demonstrējot Savienības un tās dalībvalstu kopējo nostāju. Šāda lēmuma pieņemšana tieši esot Līgumos noteiktā ciešas sadarbības pienākuma atspoguļojums.
- 37 Tiesa, Savienības tiesību akts par jaukta nolēmuma pieņemšanu un atbilstošs dalībvalstu tiesību akts var tikt pieņemti atbilstoši divām dažādām procedūrām. Tomēr divu paralēlu procedūru īstenošana radītu risku, ka dalībvalstu viedokļos rastos atšķirības, kā arī kavēšanos, un tādējādi tā nevarētu nodrošināt pietiekami ciešu sadarbību Savienības un dalībvalstu starpā.

Tiesas vērtējums

- 38 Ar pirmo un otro pamatu Komisija norāda, ka apstrīdētais lēmums neatbilst LES 13. panta 2. punktam, lasot to kopā ar LESD 218. panta 2., 5. un 8. punktu, jo to nav pieņēmusi Padome viena pati un atbilstoši LESD 218. pantā paredzētajai procedūrai un balsošanas kārtībai.
- 39 Jāatgādina, ka ar Savienības dibināšanas līgumiem – atšķirībā no parastajiem starptautiskajiem līgumiem – ir izveidota jauna tiesību sistēma ar savām iestādēm, kuras labā dalībvalstis arvien plašākās jomās ir ierobežojušas savas suverēnās tiesības un kuras subjekti ir ne tikai dalībvalstis, bet arī to pilsoņi (skat. tostarp atzinumu 1/09, EU:C:2011:123, 65. punkts, un atzinumu 2/13, EU:C:2014:2454, 157. punkts).
- 40 Turklāt dalībvalstis to piederības Savienībai dēļ ir piekritušas, ka attiecības starp tām jomās, kurās dalībvalstu kompetence ir nodota Savienībai, tiek regulētas Savienības tiesībās, izslēdzot jebkuru citu tiesību sistēmu, ja tā ir noteikts Savienības tiesībās (atzinums 2/13, EU:C:2014:2454, 193. punkts).
- 41 Saskaņā ar LES 13. panta 2. punktu katra iestāde darbojas saskaņā ar Līgumos noteiktajām pilnvarām un atbilstīgi tajos izklāstītajām procedūrām, nosacījumiem un mērķiem.
- 42 Šai ziņā ir jāatgādina, ka noteikumi par to, kādā veidā Savienības iestādes pieņem lēmumus, ir paredzēti Līgumos un nav ne dalībvalstu, ne arī pašu iestāžu ziņā (spriedumi Apvienotā Karaliste/Padome, 68/86, EU:C:1988:85, 38. punkts, un Parlaments/Padome, C-133/06, EU:C:2008:257, 54. punkts).
- 43 Attiecībā uz šo lietu LESD 218. panta 1. punktā ir noteikts, ka Savienības nolīgumus ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām apspriež sarunās un noslēdz saskaņā ar šī panta 2.–11. punktā izklāstīto procedūru, ņemot vērā, ka dalībvalstīm kā Savienības tiesību subjektiem ir saistoši visi minētā panta noteikumi.
- 44 Turklāt atbilstoši LESD 218. panta 5. punktam lēmumu, ar kuru atļauj parakstīt nolīgumu un vajadzības gadījumā to provizoriski piemērot Savienībā, pieņem Padome. Šāda lēmuma pieņemšana dalībvalstīm nav paredzēta nekāda kompetence.
- 45 No LESD 218. panta 8. punkta arī izriet, ka tāda lēmuma gadījumā, kāds ir iepriekšējā punktā minētais, Padome lemj ar kvalificētu balsu vairākumu.
- 46 Šajā lietā ir skaidrs, ka pievienošanās nolīgums un papildnolīgums ir jaukti nolīgumi.
- 47 Ar trešām valstīm noslēgta jaukta nolīguma puses ir Savienība, no vienas puses, un dalībvalstis, no otras. Šāda nolīguma apspriešanas un noslēgšanas ietvaros katra no šīm pusēm rīkojas savu kompetenču ietvaros un ievērojot pārējo nolīguma pušu kompetences.
- 48 Kā izriet no apstrīdētā lēmuma teksta, ar to tiek atļauta attiecīgo nolīgumu parakstīšana Savienības vārdā un paredzēta to provizoriska piemērošana.
- 49 Pirmkārt, jākonstatē, ka šajā lēmumā faktiski ir sapludināti divi dažādi akti, proti, akts par attiecīgo nolīgumu parakstīšanu Savienības vārdā un to provizorisku piemērošanu Savienībā, no vienas puses, un akts par šo nolīgumu provizorisku piemērošanu dalībvalstīs, no otras puses, turklāt nav iespējams nošķirt, kurš akts atspoguļo Padomes gribu un kurš – dalībvalstu.
- 50 No tā izriet, ka dalībvalstis ir piedalījušas akta par attiecīgo nolīgumu parakstīšanu Savienības vārdā un to provizorisku piemērošanu Savienībā pieņemšanā, lai gan saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu šāds akts ir jāpieņem Padomei vienai pašai. Turklāt Padome kā Savienības iestāde ir bijusi iesaistīta akta par šo nolēmumu provizorisku piemērošanu dalībvalstīs pieņemšanā, lai gan uz šādu aktu primāri attiecas katras no šīm valstīm iekšējās tiesības un tikai pēc tam – starptautiskās tiesības.

- 51 Otrkārt, apstrīdētais lēmums ir pieņemts procedūrā, kurā ir konstatējami vienlīdz Padomes lēmumpieņemšanas procedūru elementi un starpvaldību rakstura elementi.
- 52 Kā tiesas sēdē norādīja Padome, apstrīdētais lēmums tika pieņemts ar vienu procedūru, kas tika piemērota abiem šī sprieduma 49. punktā minētajiem aktiem. Akts par attiecīgo nolīgumu provizorisku piemērošanu dalībvalstīs nozīmē šo valstu pārstāvju vienošanos un tātad vienprātīgu piekrišanu, kamēr LESD 218. panta 8. punktā ir noteikts, ka Padomei Savienības vārdā ir jālemj ar kvalificētu balsu vairākumu. Tādējādi abus apstrīdētajā lēmumā apvienotos dažādos aktus nebija iespējams likumīgi pieņemt vienas procedūras ietvaros (skat. pēc analogijas spriedumu Komisija/Padome C-338/01, EU:C:2004:253).
- 53 Šādos apstākļos apstrīdētais lēmums neatbilst LESD 218. panta 2., 5. un 8. punktam un tādējādi arī LESD 13. panta 2. punktam.
- 54 Attiecībā uz Padomes argumentu, ka apstrīdētajā lēmumā ir izpildīts sadarbības pienākums, kas Savienībai un dalībvalstīm ir paredzēts jauktu nolīgumu jomā, Tiesa, nenoliedzami, ir atzinusi, ka, ja izrādās, ka nolīguma joma daļēji ietilpst Savienības kompetencē un daļēji – dalībvalstu kompetencē, ir jānodrošina cieša sadarbība starp šīm dalībvalstīm un Savienības iestādēm gan sarunu procesā un nolīguma noslēgšanā, gan uzņemto saistību izpildē (atzinums 1/94, EU:C:1994:384, 108. punkts, un spriedums Komisija/Zviedrija, C-246/07, EU:C:2010:203, 73. punkts).
- 55 Tomēr šis princips neattaisno Padomes atkāpšanos no LESD 218. pantā paredzēto procesuālo noteikumu un balsošanas kārtības ievērošanas.
- 56 Līdz ar to ir jāatzīst, ka pirmais un otrais pamats ir pamatoti.
- 57 Tādēļ apstrīdētais lēmums ir jāatceļ un trešais pamats, kuru savas prasības pamatojumam izvirzījusi Komisija, nav jāizvērtē.

Par prasību atstāt spēkā apstrīdētā lēmuma sekas

- 58 Padome un Komisija, kuras atbalsta Parlaments un Čehijas Republikas, Vācijas, Francijas, Portugāles un Somijas valdības, lūdz Tiesu gadījumā, ja tā atceltu apstrīdēto lēmumu, atstāt spēkā tā sekas līdz brīdim, kad tiks pieņemts jauns lēmums.
- 59 Atbilstoši LESD 264. panta otrajai daļai Tiesa, ja uzskata par vajadzīgu, var noteikt, kuras no atceltā tiesību akta sekām jāuzskata par saistošām.
- 60 Šai ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka šāda tiesību akta sekas var atstāt spēkā tiesiskās noteiktības dēļ, it īpaši, ja tā atcelšanas tūlītējā ietekme ietver nopietnu nelabvēlīgu ietekmi un ja šāda tiesību akta likumība ir apstrīdēta nevis tā mērķa vai satura dēļ, bet tā autora kompetences neesamības dēļ vai tāpēc, ka ir noticis būtisku procedūras noteikumu pārkāpums (skat. spriedumu Parlaments un Komisija/Padome, C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:2400, 90. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 61 Šajā lietā it īpaši jānorāda, ka ar apstrīdēto lēmumu tika atļauta pievienošanās nolīguma un papildnolīguma provizoriska piemērošana Savienībā. Šāda lēmuma tūlītēja atcelšana var nopietni nelabvēlīgi ietekmēt Savienības attiecības ar attiecīgajām trešajām valstīm, kā arī tirgus dalībniekus, kuri darbojas gaisa transporta tirgū un kuri varēja gūt labumu no minēto nolīgumu provizoriskas piemērošanas.
- 62 Šādos apstākļos pastāv būtiski tiesiskās noteiktības apsvērumi, kas attaisno to, lai Tiesa apmierinātu lietas dalībnieku lūgumu atstāt spēkā apstrīdētā lēmuma, kura mērķis vai saturs gan nav apstrīdēti, sekas.

- 63 Tādējādi ir jāatstāj spēkā apstrīdētā lēmuma sekas līdz brīdim, kad saprātīgā laikā, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas dienas, stāsies spēkā jauns lēmums, kurš Padomei ir jāpieņem, pamatojoties uz LESD 218. panta 5. un 8. punktu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 64 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un Padomei spriedums nav labvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 65 Atbilstoši minētā reglamenta 140. panta 1. punktam Čehijas Republika, Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Francijas Republika, Itālijas Republika, Nīderlandes Karaliste, Polijas Republika, Portugāles Republika, Somijas Republika, Zviedrijas Karaliste, Apvienotā Karaliste un Parlaments, kas iestājušies lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **atcelt Padomes un Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu valdību pārstāvju Lēmumu 2011/708/ES par to, lai Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Gaisa transporta nolīgumu starp Amerikas Savienotajām Valstīm, no vienas puses, Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, Islandi, no trešās puses, un Norvēģijas Karalisti, no ceturtās puses; un par to, lai Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Papildnolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, Islandi, no otras puses, un Norvēģijas Karalisti, no trešās puses, par to, kā piemērot Gaisa transporta nolīgumu starp Amerikas Savienotajām Valstīm, no vienas puses, Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, Islandi, no trešās puses, un Norvēģijas Karalisti, no ceturtās puses;**
- 2) **Lēmuma 2011/708 sekas paliek spēkā līdz brīdim, kad saprātīgā laikā, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas dienas, stāsies spēkā jauns lēmums, kurš Eiropas Savienības Padomei ir jāpieņem, pamatojoties uz LESD 218. panta 5. un 8. punktu;**
- 3) **Eiropas Savienības Padome atlīdzina tiesāšanās izdevumus;**
- 4) **Čehijas Republika, Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Francijas Republika, Itālijas Republika, Nīderlandes Karaliste, Polijas Republika, Portugāles Republika, Somijas Republika, Zviedrijas Karaliste, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kā arī Eiropas Parlaments sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.**

[Paraksti]